

fredede Trøers Ejere, men at Ophævelsen burde benyttes til en rationel Undersøgelse af, hvorledes Faareavl paa disse Statsejendomme kan opretholdes trods Ophævelsen af Vintergræsningsretten. Det er mig sagt, at Fæsterne paa Husegaarden allerede har indskrænket deres Faareavl. Men hvis det bliver Fæsternes Svar paa Vinterfredningens Ophævelse, vil der i den faareavldrivende Befolkning opstaa en større Modstand mod Ophævelse af Vintergræsningsretten end nu, i Stedet for, at Ophævelsen muligvis kunde føre til en mere rationel Faareavl. Man skal ganske vist være meget varsom med at røre ved nedarvede Driftsformer. Det engelske Styre i Indien var saaledes paa et vist Tidspunkt meget ivrigt efter at indføre moderne europæisk Drift i det indiske Landbrug, men maatte tilbagekalde alle Reformerne, fordi de ikke kunde tilpasses efter Forholdene. Det er imidlertid ikke udelukket, at man ved Vinterfredningens Indførelse vil kunne opnaa større Græsudbytte, og at man ved Siden heraf vil kunne gaa over til Indkøb af Foderstoffer til Faarene om Vinteren. Der vil her ved Statsfæstegaarden Husegaards Afstaaelse af Vintergræsningsretten være en udmærket Lejlighed til at gøre Forsøg med Faareavl under de ændrede Forhold. Jeg vil gerne anbefale, at Justitsministeren tager denne Sag under Overvejelse og søger Faareavlens opretholdt paa Fæstegaarden, saa at det kunde opgøres, om Faareavl uden Vintergræsningsret er mulig. Efter al Sandsynlighed vil saadanne Forsøg følges med stor Opmærksomhed og Interesse af den færøske Befolkning og de landbrugskyndige Autoriteter. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Effersøe: Jeg har med Glæde hørt det ærede Medlems Udtalelser, idet de viser, at det ærede Medlem har Interesse for Forholdene paa Færøerne og en rigtig Opfattelse af de her omhandlede Forhold. Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad der er fremført.

Det Jordareal, der her er Tale om, omfatter, hvad vi kalder 70—80 Kofoder, d. v. s. indhegnet Jord, helt eller til Dels opdyrket, som i opdyrket Tilstand er tilstrækkeligt til at give Foder til 70—80 Køer. Dette Areal er delt mellem 60—70 Personer, gennemgaaende Arbejdere, Fiskere og Smaaahaandværkere, og det har en overordentlig stor Betydning for dem, idet det giver dem Lejlighed til et lønnende Bierhverv. Det skaffer dem navnlig Mælk

til deres Husholdning, selvfølgelig først og fremmest til deres Børn, hvad der tiltrænges højlig. Naar man nu foreslaar at støtte dette Trøbrug ved Thorshavn paa en særlig Maade ved at tillade, at Vintergræsningsretten afløses, skyldes det, saaledes som det staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, den Omstændighed, at Faareholdet i Thorshavn allerede er trængt saa meget tilbage, at dets Interesse absolut maa vige for Trøbrugets Interesse. Jeg skal til Forstaaelse heraf tillade mig med den højtærede Formands Sanktion at oplæse nogle Udtalelser, som er fremkommet i en Erklæring fra Landbrugskonsulenten med Hensyn til dette Forhold. Han siger: „Hvert Kofoder Jord, saafremt det endelig skilles fra Fæstet og vinterfredes, vil formindske Haugens Afkastning med højst et Slagtelam aarlig til Værdi 40 Kr. Naar Trøen — altsaa denne Trø paa et Kofoder — er dyrket, kan den føde en Ko hele Aaret, og Koens Afkastning kan lavt regnet sættes til 400 Kr. aarlig.“ Der vil efter denne Fremstilling aarlig tabes til den ene Side 40 Kr. og til den anden Side vindes mindst 400 Kr. Saa er det jo let at forstaa, at det er den rigtige Vej at gaa at støtte det herværende Trøbrug. Naar man ikke har kunnet gøre det samme andre Steder, skyldes det særlige Aarsager. Der er her et Spørgsmaal, som bør undersøges nærmere, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Hensynet til Faarebruget kræver, at man vedbliver af fastholde denne Vintergræsningsret, som i sig selv, rent teoretisk set, absolut ikke er af det Gode, idet den forudsætter, at den samme Ejendom bruges af to forskellige Personer med til Dels meget modstaaende Interesser, af den ene Person i Vintertiden og af den anden væsentlig kun i Sommertiden. Men det Spørgsmaal er saa stort, at det skal jeg ikke komme ind paa. Det er fuldstændig rigtigt, naar det ærede Medlem fremdrog Betydningen af, at dette Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Vintergræsningsretten i sin Almindelighed, bliver undersøgt, men jeg maa gøre opmærksom paa, at man netop er i Færd med det, og Undersøgelsen er iværksat paa Lagtingets Initiativ og har vundet Regeringens Tilslutning. Det er en af de Undersøgelser med Hensyn til Landboforholdene, som vil blive foretaget paa Færøerne. Saa vidt jeg ved, er man begyndt paa den, men dette kan jeg dog ikke sige ganske nøje. Jeg venter i modsat Fald, at Undersøgelsen vil blive foretaget, saa snart det overhovedet er muligt. Jeg anbefaler Lovforslaget til Vedtagelse her i Tinget.